

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Naša J. S. K. Jednota je samo bratska podpora organizacija brez vsakih drugih primes, in kot taka uspeva.
Ohranimo jo tako!

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio Under the Act of March 3rd, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 29. — ST. 29.

VOL. XV. — LETNIK XV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JULY 19th — SREDA, 19. JULIJA, 1939

DRUŠTVENE IN DRUGE RAZNO IZ AMERIKE IN SLOVENSKE VESTI

PROTI JAPONSKI

Glavni urad JSKJ bo te čase zelo obložen z delom zaradi državnega pregleda poslovanja, zaradi revizije po jednotinah nadzornikov, zaradi polletnega zborovanja gl. odbora ter zaradi mladinske konvencije in atletične konferenčne. Vsled tega bo morda rešitev kake zadeve nekoliko zaostala, kar naj upoštevajo držutveni tajniki in drugi prijedati.

*
V Lorainu, O., se bo v nedeljo 23. julija vršil piknik društva št. 6 JSKJ. Prirejen bo na prostorih Lorain Rifle Hunting Cluba ob Clinton Ave.

*
Slovenska šola S. N. Doma v Clevelandu, Ohio, priredi svoj letni piknik v nedeljo 23. julija. Prostor piknika: Močilnikarjeva farma.

*
Piknik "Jugoslovanske radio ure" se bo vršil v nedeljo 23. julija na St. Louis County Fair Grounds, Hibbing, Minn.

*
Plesno veselico priredi društvo št. 110 JSKJ v McKinleyu, Minn., v soboto 20. julija. Vršila se bo v stari šoli in se bo priredila ob 8. uri zvečer.

*
Federacija društev JSKJ v Zadnjem Pensilsvaniju bo zborovala v nedeljo 30. julija v Pa. in Pa. Po zborovanju se piknik v Beechwood parku je oddaljen kake štiri milje od naselbine Claridge.

*
V Indianapolisu, Ind., se bo v nedeljo 30. julija vršil piknik tamkajšnjega društva št. 45 JSKJ. Prostor piknika: Otay's Farm na Highschool Rd.

*
Letni piknik društva št. 21 JSKJ v Denverju, Colo., je načrtan za nedeljo 30. julija. Vršil se bo na farmi Johna Snydera, imenovanu tudi Zangs Farm.

*
V Struthersu, O., se bo v nedeljo 30. julija vršil piknik tamkajšnjega društva št. 229 JSKJ. Isteča dne bo tam baseball-kriket med igralci društva št. 44 JSKJ iz Struthersa in društva št. 44 JSKJ iz Barbertonja, Ohio.

*
V julijski izdaji mesečnika "The American Slav" je bila postavljena črtica "Jernej's Sister," ki je bila pred časom v originalu v angleškem prevodilna in priobčena v Novi Dobi. Originalni naslov črtice je "Jernej's Sister" in jo je napisal dr. James W. Mally.

*
V uredništvu Nove Dobe se je dne 17. julija v spremstvu Mr. A. Klančarja oglašil dr. Pavel Breznik, odličen učenjak in tovarniški učitelj mladega jugoslovenskega kralja Petra. Profesor Breznik je bil na obisku v Ameriki pred desetimi leti. Zdaj je želel, da si ogleda svetovno razstavo v New Yorku in mesto Cleveland, ameriško-slovensko metropolo.

*
Vile rojenice so se pretekli teden zglasile na domu dr. A. L. Garbas, in njegove soproge. Pustile tam sinčka prvorodenca. Dr. Garbas, ki ima svoj zobozdravniški urad v S. N. Domu Dresden v kanadski državi Ontario, je bil prvi ameriško-slovensko

(Dalje na 4. strani)

O ZAČASNEM BIVANJU INOZEMSTVA

Immigracijski zakon dovoljuje prihod inozemcev, ki hočejo obiskati Združene države "radi posla ali zabave." Smemo prihajati v to dejelo le za začasno bivanje in niso podvrženi kvotni omejitvi. Zakon nikakor ne omejuje števila takih turistov ali posetnikov. Ali ako tak inozemec ne odide iz Združenih držav ob zapadlosti dovoljenega roka, postane inozemec, ki je v tej deželi nezakonito in je podvržen deportaciji, čim je zasačen.

Letos se pričakuje velike število inozemcev, ki pridejo v Združene države ogledati svetovno razstavo v New Yorku in mednarodno razstavo v San Franciscu. Važno je, da ti posetniki in njihovi prijatelji tukaj v Ameriki razumejo zakon, vključkor se tiče začasnih pripustitev v Združene države. Napačna je domneva, da more turist ostati tukaj za vedno, zlasti ako najde kako službo in je v stanu vzdrževati samega sebe. Temu ni tako. Priseljeniški zakon izrecno določa, da začasni posetnik ne more spremeniti svoj "status" v onega priseljenca. Taka spremembra je le mogoča, ako turist zapusti ozemlje Združenih držav, zaprosi ameriškega konzula in inozemstvu za redno priseljenško visto in je dosti srečen, da jo more dobiti in priti nazaj v Združene države, to pot kol priseljenec za stalno bivanje. Kar se tiče okolščine, da si turist najde zaslubek v Združenih državah, zakon smatra, da je dotični inozemec vsed tega dejstva spremenil svoj "status," pod katerim je bil pripuščen, da torej ni več začasno pripuščen turist, marveč je podvržen takojšnji deportaciji, še predno izteče rok njegovega začasnega bivanja.

Inozemski posetniki so pripravili za dobo, ki ne presegata enega leta. Morajo zadovoljivo prepričati priseljeniško oblast, da prihajajo "radi posla ali zabave" in da imajo zadostni sredstev za svoje vzdrževanje, dokler so tukaj. Ni nikakega enotnega pravila, kar se tiče zneska denarja, ki naj ga imajo. V splošnem rečeno, pričakuje se, da ima tak turist več denarja na razpolago, ako nima nikogar v tej deželi, in manj, ako ima bližnje sorodnike ali prijatelje, katerih gost bo tekmo svojega bivanje v tej deželi. Veljavni inozemski pasport je najvažnejši dokument, ki ga dotičnik mora imeti. Tudi njegova voznina za povratno pot mora biti plaćana vnaprej.

Ako so okolščine take, da mora posetnik ostati v Združenih državah daljšo dobo, kot ono, določeno v njegovi vizi, sme zaposliti za podaljšanje začasnega bivanja. Za take proužne služitve tiskovina Form 639 in se tiskovina mora vposlati priseljeniški oblasti v pristanišču, kamor je inozemec prišel. Prošnjo je treba vložiti, ne kasneje kot 15 dni in ne prej kot 30 dni pred dnem, določenim za odhod.

V večini evropskih dežel se turisti smatrajo kot važen vir narodnega dohodka. Ameriški turisti so posebno dobrodošli in smejo iti sem in tja takoreč brez vsake težave. Po ameriških priseljeniških statistikah l. 1936, je 390,000 ameriških državljanov obiskalo evropske dežele, kjer so potrošili 594 milijonov dolarjev. Tako je bilo l. 1936. Mnogo manj obiskovalcev prihaja iz Evrope v Ameriko. Med 1. julijem 1934 in 24. novembrom 1939 je bilo pripuščenih

VELIK METEOR
Na večer 11. julija so mnogi prevideli držav Ohio in Michigan v njegove soprove. Izredno velik meteor, za katerim se je vlekel svetel rep. Po nekem poročilu je del tega meteorja padel na tla v bližini mesta Dresden v kanadski državi Ontario, Canada. (Dalje na 4. strani)

ZDRAVNIŠKI NASVETI

(Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdravnik J. S. K. Jednote)

O VITAMINIH

Nobeno drugo odkritje, tikaže se živil in hranilne vrednosti, ni imelo tako dalekosežnih učinkov kot odkritje vitaminov in njihovega številnega sorodstva. To odkritje je povzročilo, da zdravniki zdaj štejejo kontrolo dijet med najvažnejše faktorje pri izboljševanju poslabšanega splošnega zdravja in pri zdravljenju gotovih bolezni, ker je znano, da je napačna dijeta materialni vzrok bolezni.

Vitaminji so določene snovi v tem smislu kot so določene snovi namizna sol, sladkor in škrob. Sladkor je nekoliko bolj komplikirana snov kot je sol ter vsebuje več nedoločenih svojstev. Skrob je še bolj komplikirana snov, vendar so te njegove zapletenosti precej dobro ugotovljene po kemistih. Vitaminji niso enostavne zmesi, vendar so najbrž bolj enostavne kot mnoge druge snovi, s katerimi imajo kemički opravka.

Dandanes je mogoče vitaminne izdelovati v čistih kristalih. Vsekakor je nerešeno vprašanje, če ima raba takih čistih vitaminov isti učinek, kot če se jih rabi v naravnih oblikah, to je v zvezi z mnogimi drugimi kemičkalijami, kakor se najdeje v naravnem zelenjavu, sadju in drugih živilih.

Par preprostih določil zadoštuje, da telo dobi vitamine, katere potrebuje za dobro zdravje. Uživati je treba znatne količine mleka, jajc, mesa, zelenjave in sadja. Skoro prav tako važno je, da se bolj komplikirana snov, vendar so te njegove zapletenosti precej dobro ugotovljene po kemistih. Vitaminji niso enostavne zmesi, vendar so najbrž bolj enostavne kot mnoge druge snovi, s katerimi imajo kemički opravka.

Inozemski posetniki so pripravili za dobo, ki ne presegata enega leta. Morajo zadovoljivo prepričati priseljeniško oblast, da prihajajo "radi posla ali zabave" in da imajo zadostni sredstev za svoje vzdrževanje, dokler so tukaj. Ni nikakega enotnega pravila, kar se tiče zneska denarja, ki naj ga imajo. V splošnem rečeno, pričakuje se, da ima tak turist več denarja na razpolago, ako nima nikogar v tej deželi, in manj, ako ima bližnje sorodnike ali prijatelje, katerih gost bo tekmo svojega bivanja v tej deželi. Veljavni inozemski pasport je najvažnejši dokument, ki ga dotičnik mora imeti. Tudi njegova voznina za povratno pot mora biti plaćana vnaprej.

Semena dveletnih ali večletnih cvetlic je tudi priporočljivo posejati na prostu v juliju in avgustu, in sicer za cvetje prihodnjega leta. Med te cvetlice spadajo: viola, pansy, forget-me-not, bellis perennis, delphinium, hollyhock, aquilegia itd. Mlade rastline navadno prehranjujejo običajno zimo z nekolikim kritjem.

Semena dveletnih ali večletnih cvetlic je tudi priporočljivo posejati na prostu v juliju in avgustu, in sicer za cvetje prihodnjega leta. Med te cvetlice spadajo: viola, pansy, forget-me-not, bellis perennis, delphinium, hollyhock, aquilegia itd. Mlade rastline navadno prehranjujejo običajno zimo z nekolikim kritjem.

V sedanjih sezoni je tudi priporočljivo razmnožiti cvetlice lončarice s potaknenci. Gredica v nekoliko zasenčenem delu vrta, kjer je zemlja precej pomerenja z drobnim rečnim peskom, se v tako svrhu navadno dobro obnese. Tam se potakne od starejih rastlin odrezane vejice s par kolenci ali členki tako, da je vsaj eno kolence v zemlji. Sedej je treba tako potaknenci pridobilni z izravanim vgorom v prvih dneh nekoliko zasenčiti. Potaknenci kmalu poženejo korenine in do jeseni se razvijejo v lepe rastline, katere mesto starih posadimo v lončke. Na tak način se uspešno pomnožujejo geranije, fuhsije, roženkravt, begonije in slične.

V juliju in avgustu je čas za posejati na prostu tudi znanosensko in zimsko solato endivijo. Poseje se lahko na malo gredico precej na gosto, čez nekaj tednov pa se rastline v primerni medsebojni razdalji prehranjujejo na druge grede. Zdaj je (Dalje na 4. strani)

SEZONSKA VRTRA DELA

Tekom poletnih mesecev spadajo med najvažnejša dela domačega vrtnarja zatiranje pleva, zalivanje in uničevanje mrčesov. Zalivanje se more seveda ravnatih po vremenu; včasih je treba več, včasih manj. Za zatiranje mrčesov in rastlinskih bolezni se dobre v trgovinah s sezni meni neprilikam odgovarjajoča

Razne lepotilne grmiče, ki so ocveteli spomladsi, se sme v tem času znatno prirezati, da se jih obdrži v primerni obliki. Kadarkje je treba take grmiče izrediti, naj se izreže stari les. Plezajočim vrtnicam, ki cveto le enkrat v letu, naj se po ocvetu izreže stari les ter se za cvetje prihodne pomladni pusti le enoletne mladike.

Plemenite vrtnice, ki nastavljajo cvetje vse do jeseni, naj se v vročih in suhih dneh močno zaliha. Hvaležne so tudi, če se včasih vodi primeša nekoliko gnojil. Važno je, da se tem vrtincam sproti odrežejo ocveti ali oveneli cvetje, kajti le potem bodo poganjale novo cvetno popje. Ako pustimo semenske glavice na rastlinah, se bodo iste razvijale in ne bo novega cvetja.

V splošnem velja skoro za vse enoletne in večletne cvetlice pravilo, da se jim odstranjujejo semenske glavice ali oveneli cvetje, če hočemo, da bodo ponovno in ponovno cveteče. Isto se doseže seveda tudi z odrezovanjem razvitega cvetja, katerega rabimo za kinčanje sob ali morda pošiljamo bolnikom v bolnišnice. V glavnem se lahko trdi, da čim več cvetja porežemo, temveč novega cvetja bo rastlina nastavila. Seveda, če hočemo od gotovih rastlin dobiti seme, ne smemo odstraniti semenskih glavic. V takih primerih pa od dotičnih rastlin ne moremo pričakovati nadaljnega cvetja.

Nekatere enoletne cvetlice še tekmo sezone producirajo priljivo cvetje, če jih posejemo na prostu tudi v juliju. Medte spadajo: mignonette, calendula, nasturtiums, centaurea in caliopsis.

Semena dveletnih ali večletnih cvetlic je tudi priporočljivo posejati na prostu v juliju in avgustu, in sicer za cvetje prihodnjega leta. Med te cvetlice spadajo: viola, pansy, forget-me-not, bellis perennis, delphinium, hollyhock, aquilegia itd. Mlade rastline navadno prehranjujejo običajno zimo z nekolikim kritjem.

V sedanjih sezoni je tudi priporočljivo razmnožiti cvetlice lončarice s potaknenci. Gredica v nekoliko zasenčenem delu vrta, kjer je zemlja precej pomerenja z drobnim rečnim peskom, se v tako svrhu navadno dobro obnese. Tam se potakne od starejih rastlin odrezane vejice s par kolenci ali členki tako, da je vsaj eno kolence v zemlji. Sedej je treba tako potaknenci pridobilni z izravanim vgorom v prvih dneh nekoliko zasenčiti. Potaknenci kmalu poženejo korenine in do jeseni se razvijejo v lepe rastline, katere mesto starih posadimo v lončke. Na tak način se uspešno pomnožujejo geranije, fuhsije, roženkravt, begonije in slične.

V juliju in avgustu je čas za posejati na prostu tudi znanosensko in zimsko solato endivijo. Poseje se lahko na malo gredico precej na gosto, čez nekaj tednov pa se rastline v primerni medsebojni razdalji prehranjujejo na druge grede. Zdaj je (Dalje na 4. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

GOSTOVANJE OPERE

Slovenska opera iz Ljubljane je 23. in 24. junija gostovala v Trstu, kjer se je izkazala s sijajnim uspehom. Oba večera je bilo gledališče razprodano in sta predstavi "Borisa Godunova" in "Prodane neveste" izvabili burne in številne aplavze. To je toliko bolj značilno, ker sta bili operi izvabiani v slovenščini, občinstvo pa je bilo po veliki večini italijansko.

SPORAZUM S HRVATI?

Po nekaj poročilih iz Beograda so bila pogajanja med načelnikom vlade Dragišo Cvetkovićem in dr. Vladimiro Mačkom uspešno zaključena. Uradnega poročila o sporazu še ni, niti je bil v resnicu sklenjen.

ZBLIŽANJE MED BRATI

Klub raznih intrig od strani načinske Nemčije in fašistične Italije, se zdi, da se vezi med Jugoslavijo in Bolgarijo z vsakim dnem jačajo. Najširši sloji obeh narodov instinkтивno čutijo, da je čim temeje prijateljstvo med Jugoslavijo in Bolgarijo v interesu obeh držav in tudi v interesu mire. Nedavnega sokolskega zleta v Sofiji v Bolgariji se je udelenilo nadredno tisoč jugoslovenskih Sokolov. V avgustu se odpravi velika skupina slovenskih planincev v bolgarske planine. Bolgarsko čas

DOPISI

McKinley, Minn. — Člane in članice društva Sv. Frančiška, št. 110 JSKJ, obveščam, da je bilo na seji meseca junija sklenjeno, da priredimo plesno veselico v soboto 29. julija. Veselica se bo vršila v stari šoli v McKinleyu in se bo pričela ob osmi uri zvečer. Člani in članice, ki se udeležijo veselice, plačajo po 25 centov in dobijo za to po pet tiketov. Kateri se ne udeležijo, ne plačajo nič. Priporočam vsem članom in članicam, da posetijo to veselico in da pripeljejo s seboj svoje prijatelje in znance. Vstopnina bo 25 centov za osebo. Igrala bo dobra godba in razna okrepčila bo poskrbljeno.

Piknik se bo vršil v Beechwood parku, ki je oddaljen 4 do 5 milij od paselbine Claridge, v bližini Pleasant Valley, Harrington City in Trafford Road.

Dalje opozarjam člane, da je bilo na decembarski seji sklenjeno, da vsak član plača meseča junija po 50 centov društve, nega asesmenta v blagajno. Kateri tega še niso poravnali, so prošen, da poravnajo ta meseč.

Ocenem opozarjam člane, da naj skrbijo, da bodo imeli plačane asesmente do zadnjega dne v mesecu. Kdor ne bo plačal pravočasno, bo suspendiran. Jaz nimam denarja, da bi za člane zakladal asesmente. Bratski pozdrav in na svidenje 29. julija! — Za društvo št. 110 JSKJ:

Matt Dolinshek, tajnik.

Ely, Minn. — Po večtedenskem obisku v Minnesoti, posebno v mojem nekdajem domu Elyu, se moram posloviti od vseh številnih prijateljev in prijateljev ter se vrniti na moj sedanji dom ob sinjem Pacifiku.

Težko mi je poslovit se od kraja, kjer sem bila deležna toljega prijateljstva in naklonjenosti.

Posebno ne bom nikoli pozabila surprise party, ki je bila zame prirejena 5. julija in katere se je udeležilo nad 70 žena in deklet. Iskrena hvala tudi za lepo darilo, katero mi je poklonjeno ob tisti priliki. Ne morem vseh po imenu navesti, ker bi včelo preveč prostora, pa sem bila tudi preveč iznenadena, da bi si mogla imena zapomniti.

Posebej še hočem zahvaliti Mrs. Mary Rebol, Mrs. Margaret Skerjanc in njenim hčerkam, Mary Rom in Barbari Markovich ter njenim hčerkam ter vsem tistim, ki so pripravile potice in druge dobre. Zahvalim naj se za podvoritev tudi Mrs. R. Slogar, Mrs. M. Hutar, Mrs. N. Popovich, Mrs. M. Jerich, Mrs. A. Petek ter Mr. in Mrs. Markovich, pri katerih družini sem stanovala včas mojega bivanja na Elyu in kjer sem bila deležna take go-stoljubne postrežbe. Hvala vsem omenjenim in neomenjenim, ki so mi napravili čas mojega bivanja na Elyu tako prijeten, da se to pot mnogo teže poslavljam, kot sem se pred 20 leti, ko sem prvič odhajala iz Minnesote v Californijo. Poplačati teh izkazanih mi naklonjenosti ne morem, samo to obljudim, da će kateri ali katera teh mojih prijateljev in prijateljev kdaj pride k meni v Californijo, bom skušala postrežbo in naklonjenost vrniti po moji najboljši možnosti. Še enkrat, hvala vam vsem skupaj in vsakemu posebej in pozdravljeni!

Agnes Markovich,
2009-17th St., San Francisco,
Cal.

White Valley, Pa. — Upam, da so društva, ki spadajo k pennsylvanski federaciji društva JSKJ, že sprejela poverilnice, ki sem jih poslal za prihodnjo sejo. Prihodnja seja se bo vršila v Claridge, Pa., v nedeljo 30. julija in se bo pričela ob 9. uri dopoldne. Na dnevnom redu seje bodo važne zadeve, zato je priporočljivo, da posljejo društva polnoštevilo zastopnike, in to zastopnike, ki se v resnicu zanimajo za našo federacijo in našo JSKJ. Naj se v drugi Jugoslovani v Minnesotu podarim, da je bilo na soti so vabljeni, da se udeležijo

zadnji seji sklenjeno, da se dne 30. julija prične federacijska seji točno ob 9. uri dopoldne, to zaradi piknika, ki se bo vršil poletno. Seja se bo vršila brez odmora do zaključka. Po zaključeni seji pa gremo skupno na piknik, kjer bo pripravljeno koliko za vse zastopnike. Seveda bo na pikniku tudi dovolj mehkih in trdih pišča, sladoleda itd. Za godbo bo skrbel Frankov Trio, tisti, ki igra vsako soboto ob 11:45 na radio postaji v Greensburgu. Torej tisti, ki radi plešejo, naj obujejo čevlje z dobrimi podplati, da ne pojedijo bosi domov.

Piknik se bo vršil v Beechwood parku, ki je oddaljen 4 do 5 milij od paselbine Claridge, v bližini Pleasant Valley, Harrington City in Trafford Road.

Naj zadnji seji je bilo sklenjeno, da se društvo oprosti staro dolg na članarinu, toda za leto 1939 mora imeti vsako društvo plačano svoje prispevke naprej. Društva naj upoštevajo, da bodo njihovi zastopniki imeli polno moč na zborovanju le, če bo plačana članarina. Tako je, bilo sklenjeno na zadnji seji. Društva, ki svoje članarine za leto še nimajo plačane, jo lahko plačajo 30. julija pred začetkom seje. Jaz bom dovolj zgodaj pred sejo v dvorani. Dobra polovica društva, namreč 11, jih že ima plačano članarino, zato upam, da bo tudi ostalih 10 pravočasno storilo svojo dolžnost.

Kakor že omenjeno, se bo po seji federacije vršil velik piknik, na katerega so vabljeni vsi člani in vsi drugi rojaki in rojakinje, ki se želijo eno popolne prijetno zabavati v lepem kraju in v prijazni družbi. Vsi bodo dobrodošli in za vse bo dovolj postrežbe. Upam, da bo na tistem pikniku navzočih več glavnih odbornikov iz Pennsylvanije. Vabimo pa tudi glavne odbornike iz Ohio. Posebno bi bilo želeti, da bi se naš sobrat urednik spet enkrat potrudil med nas. Zdaj ga že dolgo ni bilo in skoro se zdi, kot bi se nekaterih Pennsylvančanov nekako izogibal. Vsekakor bi moral vedeti, da bo dobrodošel med nami, kadar koli pride. Rdečih črešenj morda takrat že ne bo več ali pa bodo že preveč črvice, da bi ga ponujali z njimi, toda dobila bi se morda kakšna sreča s breskev. (Kakor je zdaj zapisano in določeno, bom takrat v kraljestvu jezerskih vil v zeleni Minnesoti in morda bom tisto nedeljsko popoldne tam v bližini Silver Rapids stikal za borovnicami, malinami, lesniki in plahimi gozdni kokoškami. Z ozirom na takratne pennsylvanske piknike si bom mogel privoščiti le spomine in skomine. Op. ured.) Torej, da se vidiemo v nedeljo 30. julija ob 9. uri dopoldne na seji v Claridge, popoldne pa v Beechwood parku na pikniku!

Še malo pripombe. Ta dopis bi moral biti priobčen že 28. junija, in jaz sem bil prepričan, da sem ga odposlal takrat, ko sem pošiljal društvo poverilnice za sejo. Ker pa dopisa le ni hotelo biti v javnosti, sem pisal uredniku, zakaj ga ne priobči. On mi je odgovoril, da ni v tem času od mene nikakega dopisa prejel, torej da ga tudi priobčiti ni mogel. Pripomnil je, da je pismo morda kje zgubilo. To se včasih pripeti, posebno zdaj v poletnem času, ko se zradi počitnic menjajo pismomno. No, jaz zdaj vem, zakaj dopis ni bil prej priobčen. Našel sem ga namreč v moji pisalni mizi, kjer je zadovoljno počival. Urednik ga seveda v mojo pisalno mizo ni mogel doseči. Torej, da je ta dopis priobčen bolj pozno kot je bilo namerljeno, ni krivda urednika. Torej prosim, da naj ne bo nikjer kaže zamere. Bratski pozdrav! — Za federacijo društva JSKJ v državi Pennsylvania.

Jurij Previč, tajnik.

Gilbert, Minn. — Vsi Slovenci v drugi Jugoslovani v Minnesotu so vabljeni, da se udeležijo

piknika, ki se bo vršil v nedeljo 23. julija na St. Louis County Fair Grounds v Hibbingu, Minn. Navzoči bodo naši slovenski talenti, ki nas bodo zabavali s petjem in godbo. Program se bo oddaljal tudi po radiu od pol treh do treh popoldne. Nadalje bodo nastopili tudi dobiti govorniki, ki bodo govorili, slovensko, hravsko in angleško. Slovensko bo govoril znani Rev. Francis Jager iz Mound, Minn. Hrvatsko bo govoril Mr. John Kramarich iz Gilberta, angleško pa v tukajšnji ooklici dobro poznan Mr. Mark Nolan, sodnik iz Dulutha. Mr. Edward W. Hribar bo filmal v barvah navzoče pevce in igralce, ki bodo vsi v narodnih nošah, in filmal bo tudi druge navzoče. Torej, rojaki in rojakinje tega okrožja, udeležite se v obilem številu tega piknika "Jugoslovanske radio-ure" v nedeljo 23. julija!

Kristina Kolar.

S pota. — Vročina je dospela tudi gori v zeleno Minnesoto, in to ugaja tistim, ki se bavijo s košnjo trave in sušenjem sena. Običajne idile koscev ni tu dobiti, ker se košnja opravlja večno s stroji.

Pred dnevi sem se dobro zavalil, ko sem se vozil z ženinom in nevesto. Ženin je bil Mr. Anton Lenich iz Eveletha, nevesta pa Mrs. Smoltz iz Chisholma. Bilo je mnogo poslavljanja, kajti Mrs. Smoltz je mnogo let bivala v Chisholmu. Celo sam mestni župan se je poslovil od nje ter ji želel srečno bivanje v Evelethu, pri tem pa je šaljivo pripomnil, da će bi jai tam nešlo po volji, naj nam naznani, da pridemo po njo in jo privedemo nazaj na Chisholm. Vsekakor upam, da do tega ne bo prišlo. Novoporočencema želim mnogo srečnih let zakonskega življenja.

Matija Pogorelc.

Chicago, Ill. — Prireditve naše federacije v Waukeganu, Ill., dne 21. maja 1939, je izpadla prav izbrana. Posebno v moralnem oziru je bil to najlepši dan, kar jih je še imela naša Jednota v Waukeganu. Program je bil prav izvrsten, enako tudi postrežba, zekar se v imenu federacije društva št. 94 in vsem, kateri so pri programu sodelovali, prav izkreno zahvaljujem. Ako bodo vsa društva, ki so včlanjena v federacijo, kot so društva pri sedanjih prireditvah, potem je federaciji uspeh zagotovljen, to v moralnem in finančnem oziru. Po mojem mnenju so take seje v prireditve najboljša kampanja in agitacija za J. S. K. Jednoto. Prihodnja seja bo v Milwaukee, Wis., dne 1. oktobra 1939. Tamkajšnje društvo se že z včasom pripravlja na ta dan. Kot mi sporočajo, bodo skušali prekisiti vse naše prireditve. Le korajžo, Milwaukee, bom to po pozivu poročal. Kot je bilo in spomini v skomini. Op. ured.) Torej, da se vidiemo v nedeljo 30. julija ob 9. uri dopoldne na seji v Claridge, popoldne pa v Beechwood parku na pikniku!

Še malo pripombe. Ta dopis bi moral biti priobčen že 28. junija, in jaz sem bil prepričan, da sem ga odposlal takrat, ko sem pošiljal društvo poverilnice za sejo. Ker pa dopisa le ni hotelo biti v javnosti, sem pisal uredniku, zakaj ga ne priobči. On mi je odgovoril, da ni v tem času od mene nikakega dopisa prejel, torej da ga tudi priobčiti ni mogel. Pripomnil je, da je pismo morda kje zgubilo. To se včasih pripeti, posebno zdaj v poletnem času, ko se zradi počitnic menjajo pismomno. No, jaz zdaj vem, zakaj dopis ni bil prej priobčen. Našel sem ga namreč v moji pisalni mizi, kjer je zadovoljno počival. Urednik ga seveda v mojo pisalno mizo ni mogel doseči. Torej, da je ta dopis priobčen bolj pozno kot je bilo namerljeno, ni krivda urednika. Torej prosim, da naj ne bo nikjer kaže zamere. Bratski pozdrav! — Za federacijo društva JSKJ v državi Pennsylvania.

Jurij Previč, tajnik.

Gilbert, Minn. — Vsem članicam društva Sv. Ane, št. 133 JSKJ, sporočam, da se naše redne seje vršijo vsaki četrti petek v mesecu ob pol osmih (7.30) zvečer. Prostor seje: Fire Hall. Sestrske pozdrav! — Za društvo št. 133 JSKJ:

Gilbert, Minn. — Vsem članicam društva Sv. Ane, št. 133 JSKJ, sporočam, da se naše redne seje vršijo vsaki četrti petek v mesecu ob pol osmih (7.30) zvečer. Prostor seje: Fire Hall. Sestrske pozdrav! — Za društvo št. 133 JSKJ:

Frances Lopp, tajnica.

pričimovamo za naše društvo in Jednoto.

Zanimivo je citati v Novi Dobri dopise naših mladinskih članov. Tudi ta sistem pomaga k zainteresiranju mladine za našo organizacijo. Po mojem mnenju je glavni odbor jako pametno ukrenil, ker dovoli vsaki mesec gotovo število nagrad za najboljše mladinske dopise. En dolar ni velika vsota, toda za marsikaterega mladinskega dobitnika pomeni naravnost bo-gastvo. Seveda mu to daje navdušenje in korajžo, da se pise. Marsikateri teh mladinskih dobitnikov se pologoma razvije za dobrega dobitnika ali sotrudnika odborskega oddelka. Od našega društva so že po večkrat oglašile mlade dobitnike, Josephine Cerne, Frances Rogelj, Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča, da se je pri njihovem društvu nekaj razpravljalo o združitvi raznih organizacij, nakar je bilo zaključeno, da se zadeva odloži in na seje z isto ukvarja prihodnja konvercija, če bo smatrala za potrebno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki društva št. 103, 108 in 137 nimajo kaj poseben začetek za člane iz društvene blagajne, ampak smo to potrebitno. Sobrat F. Smrdel od društva št. 44 poroča o poteku in uspehih kampanje. Dalje poroča o nekem umrlem članu, da katerim smrtnina še ni bila izplačana, dasiravno je lokalno samostojno društvo smrtnino takoj po pogrebu člana izplačalo. Zastopniki

Ignac Koprivec:

Svetli trenutki

Zopet sem imel v gosteh enega izmed tistih strašnih tednov, ki se jih nisem mogel pretreti zadnji dve leti. Peti dan sem že hodil lačen po cestah. Bil je deseti marec. Ponoči je padla drobena plast suhega snega na mrazil v koraki so škripljali. Mraz me je grizel skozi preluknjane podplate v noge ter se mi pretakal po žilah gori do teme, da sem jel drgetati, čim sem se ustavil, a tudi med hojo me je včasih zgrabil besen drget, da so mi zobje zašklepeli. Ključil sem se, se vlekel v sulknj, in če je bila ulica prazna, sem si pogengl kape čez ušesa, katerih že skoraj nisem več čutil.

Tako sem imel v gosteh enega izmed tistih strašnih tednov, ki se jih nisem mogel pretreti zadnji dve leti. Peti dan sem že hodil lačen po cestah. Bil je deseti marec. Ponoči je padla drobena plast suhega snega na mrazil v koraki so škripljali. Mraz me je grizel skozi preluknjane podplate v noge ter se mi pretakal po žilah gori do teme, da sem jel drgetati, čim sem se ustavil, a tudi med hojo me je včasih zgrabil besen drget, da so mi zobje zašklepeli. Ključil sem se, se vlekel v sulknj, in če je bila ulica prazna, sem si pogengl kape čez ušesa, katerih že skoraj nisem več čutil.

Zjutraj, ko je bila ura v bližnjem zvoniku šest, sem se splačil tiko in hiše.

Tako sem napravil ta dan že tretji. Šel sem pred uredništvo ter gledal, kako je lepil sluga časnik na desko. Hlastno sem pretekel list za listom, ali mojega podlistnika ni hotelo biti. "Jutri bo, jutri," sem si ponovil zopet, da bi ubežal resnici.

Brez cilja sem se nato pognal v jutrnjo meglo plah, sestradan, prezel. V želodcu sem imel čudeni občutek, kot bi mi kdo nalil vodo v žlez. Sedmega zvečer se je zasmreč zglasil pri meni gospodar: "Ne zamerite, gospod! Jako mi je žal, veste," je meneval prebratječe oči. "Denar je del. Radi njega živimo, veste. Več imamo svoje potrebe. Sedmi je, pa še niste plačali stanarie, veste. Bržkone ste takole," in zakrili je po zraku z desnim petrom: "Ph-h-h! Če ne plate v dveh dneh, vam moram odpovedati."

Vino je začarjalo iz njegove lasti, in ko je zatem odprl kuhiška vrata, sem ujel v svoj vojni po pečeni svinjinji. On je namreč moral imeti svinjino za večerjo, sicer se mu je vedno prehrana.

Ko je zatreplet kuhinjska vrata, sem se sedesel na stol trd in razjedem od sramu. — Tako se torek zdaj začelo! — sem posmehnil. Kakor potepuha me bojog, gospodarji iz stanovanj, zrak, zrasti opravka celo še z vsemi vrednostmi, predvsem v slovenščini, ker nimam pročitati, ki bi me pripomnil, da je namreč moral imeti svinjino za večerjo, sicer se mu je vedno prehrana.

Ogledal sem se okrog sebe. Sonce je pravkar razgnalo meglo. Lesketalo se je na bliščehih snežnih kristalih, da me je ščemelo v oči. Vse okrog se mi je zdelo tako banalno, tako grdo, podobno mislim v moji glavi.

Šel sem na univerzo. Ogrel bi se rad, pa sem vstopil v predavalnico. Bila je ura ruske literature. Živiljenjska borba velikih ljudi iz predvojne dobe. Pozabil sem nase, na glad in na siromaščino. V duhu sem splaval tja v mračno Moskvo, v gnili Petrograd. Videl sem, koliko teh ljudi, katerih imena izgovarjam, danes s svetim spoštovanjem, je stradal, toda glad jih ni ubil, zopravil so mu v vso silo svoje volje, ne kakor jaz, ki sklanjam glavo, in končno so dospeli prekjega do svojega cilja. Lepo mi je postal v srcu, milo in toplo, da so mi stopile solze v oči. Noč in dan bi poslušal to povest velikih ljudi, ne da bi se spomnil predvsem svojega telesa, ali prevaranje je bilo končano in moral sem zopet iti.

Skoraj zaječal sem, ko sem se lahko peljal v Ljubljano. Bila je moja znanka. Dobro dekle sicer, ali zdaj bržkone potrebuje denar. Terja me, prav gotovo me terja, ker sem ji obljubil, da jih bom vrnil do božiča, kajti moj uspeh je bil tako rekoč na dlani, zdaj pa je že marec. "Kristus, kako ji naj vrnem zdaj, ko sem lačen in duševno strt, da ne morem delati ničesar!"

Kakor senca sem se vlekel po stopnicah. Imel sem občutek, da se bom zdaj zdaj zrušil. Oprijel sem se masivne stopniščne ograje in obstal. Slabost se je nekoli polegla. Tovariši so me gledali. Nasmihali so se mi, ker so mislili, da sem pod vplivom "mačka," spodaj, preden sem odprl vrata, da bi se pognal na prost, pa mi prav nekdo: "Si ne pojdeš po pošto." Obrnil sem se. Stopil sem k tabli za objavljanje pošte, pretekel naslove in res sem našel med njimi svoje ime.

"Pošta! Od koga le? Gotovo nič dobrega," sem pomislil in zle slutnje so me obletete.

Morda pismo od doma? Tako krat sem imel še dom. Od matere? Sestra je ležala bolna na smrt. Morda mi sporoča, naj prideš še pred njenom smrtjo, da je sežem poslednjič v roko. Moj bog, moj bog, kaj če je to! Kam kriptalo je silnje ko kdaj kolikor sebi.

"Ne, nocoj ne pojdem h govoriti!" sem sklenil. "Jutri, včasih pri časniku honorar, sem slab. Vonj po mesu, dobro večerji in ona prijetna vremena, kajti v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi dan gladovanja je vzdramila. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi se mi je nekoliko vzdramil, bolečine v želodcu ni bilo več in v črevju. Urezalo me je v želodcu, kot bi mi ga kdo prebojalo, v glavi ga opral v sveži vodi. Voda med dlani, se naslonil na vodo v kuhinjo, ali slabost me je vzdramila. Drugi

"NOVA DOBA"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XV. NOVEMBER 1939

NO. 29

USPELA KAMPANJA

Vsakega lojalnega člana in članico J. S. K. Jednote mora iskreno veseliti uspeh naše šestmesečne kampanje, ki je bila zaključena 30. junija. V teku kratkega pol leta so naši aktivni društveni delavci zapisali v Jednoto 2,434 novih članov obeh oddelkov. To pomeni, da nam je pravkar zaključena kampanja pomnožila članstvo naše Jednote za več kot deset odstotkov. Vsaka ameriška podpora organizacija, ki more s primeroma kratko kampanjo dvigniti število svojega članstva za 10 odstotkov ali več, je lahko ponosna na tak uspeh. Zato tudi nam ne more nihče zameriti, če smo ponosni na naš uspeh.

V teh časih, ko je med zavarovalninskimi družbami na eni strani in bratskimi podpornimi organizacijami na drugi strani ostra kompeticija za nove zavarovance, ni mala reč pridobiti približno poltretji tisoč novih članov v šestih mesecih. Naš uspeh torej lahko imenujemo najravnost sijajen in ta uspeh nam kaže, da je naša organizacija življenga polna, da je priljubljena, da ima lojalne in delavne člane in s tem vse pogoje za nadaljnjo rast.

Kampanja je bila po nekod bolj uspešna, po nekod manj, a v celoti se je obnesla imenitno. Skoro vsa društva so k temu uspehu nekaj prispevala, če ne mnogo, pa vsaj nekoliko. V celotnem uspehu pa imamo zdaj vsi lepo zadoščenje.

Mladi delegati in delegatinje, ki so si s svojim lastnim delom in s pomočjo svojih staršev, bratov, sester in prijateljev zagotovili lep poletni izlet v rojstno mesto Jednote, bodo gotovo zadovoljni s tem plačilom, ki jim ga bo Jednota dala za dobro izvršeno delo. Nekateri, ki so v kampanjski tekmi sicer prisl svojemu cilju precej bližu, vendar ga pa niso dosegli, bodo deležni drugih, nekaj manjših nagrad. Vsi ostali pa, ki so se z večjim ali manjšim uspehom žrtvovali za jednotino rast in njen ugled, naj smatrajo za svoje plačilo in najlepše priznanje celotni uspev kampanje.

Z ozirom na vse to pa skušajmo vsi skupaj v spominu obdržati dejstvo, da zapisati blizu poltretji tisoč novih članov in za nad milijon dolarjev nove zavarovalnine ni malenkost za nobeno organizacijo ob katerem koli času. Iz tega potem lahko delamo razne zaključke. Na primer, da je nestrankarska smerница naše Jednote vsekakor prilagljena; da imamo med našim članstvom več navdušenih društvenih delavcev kot si včasih mislimo; da lahko dobimo mladino za sodelovanje, če le znamo kako; da imamo vedno lahko dobro besedo in vse spoštovanje za vsako drugo slično organizacijo, ne da bi nam to škodovalo pri delu za našo Jednoto; da je med našo tu rojeno mladino še velikansko polje za vse naše podporne organizacije; da lahko obdržimo našo Jednoto mlado, močno, zdravo in polno energije še za nedoločen čas, brez ozira na to, če se posamezniki staramo. Izvajanje bratstva se ne more nikdar postarat.

Ne bodimo skopi s priznanjem napram tistim, ki priznane zasluzijo, posebno, kadar se priznanja vredno delo tice mladine. Ta mladina že prijemlje tam, kjer eden ali drugi izmed starejših popušča. Ne prezirajmo te pomoči in ne domišljajmo si, da se bo vse podrlo, ko se mi umaknemo s pozorišča. Pri organizacijskemu delu so bili vedno potrebnji napor in bo približno tako ostalo tudi v bodočnosti, toda mi lahko računamo, da bo mladina te napore lažje zmagovala kot smo jih zmagovali mi priseljeni v deželi, kateri smo se moralni šele prilagoditi. Mladina ima svoje korenine tu že od vsega začetka. In od te mladine smemo tudi upati, da bo z ozirom na naše podporne organizacije izvedla marsikaj, cesar nam zaradi starokrajskih predstrovki ni bilo mogoče. Zaupajmo v to mladino, da ni ni slabša kot smo bili mi, ko smo bili mladi, da poseduje v splošnem toliko ali več zmožnosti kot smo jo imeli mi, in da bo med nju pravljeno prav toliko število dobrih društvenih delavcev kot jih je bilo ali jih je med nami starejšimi.

S sigurnostjo lahko računamo, da bo med mladimi delegati, ki se bodo prihodnjem mesec zbrali v Elyu, Minnesota, k atletični konferenci in mladinski konvenciji, lepo število takih, ki bodo v dogledni bodočnosti na sličen način vršili jednotine in društvene posle kot jih zdaj vršimo mi. Oni predstavljajo nekako prednjo stražo bodoče, pomljajene Jednote.

Za zaključek pa, bratje in sestre, vsi, ki ste na en ali drugi način kaj prispevali k takemu sijajnemu uspehu kampanje, ki ste pomagali pomnožiti število našega članstva za več kot eno polno desetino, čast in hvala vam! Uspešno zaključena kampanja ni samo krasen šopek za Jednoto in njene glavne odbornike, ampak je tudi šopek za vse društvene odbornike ter za vse posamezne člane in članice, ki so bili kakor koli aktívni v uspešno zaključeni kampanji. Zmaga je naša, lepa in bratska zmaga, ki nikjer ne pusti poraza.

Iz urada glavnega tajnika

DRUŠTVENIM TAJNIKOM V NAZNANILO

Dne 10. julija sta dospela v glavni urad dva državna zavarovalniška nadzornika, da pregledata stanje in postovanje naše Jednote od 1. julija 1936 do 30. junija 1939.

Razume se, da bo v sledi navedene revizije v glavnem uradu več dela kot običajno, kajti nadzornikom moramo biti vsak čas na razpolago s pojasnili, zato ne bo mogoče vseh zadev, ki jih bomo prejeli od krajevnih društev, takoj rešiti. Imeli bomo zraven tudi našo lastno revizijo knjig in računov, ki jo bo vodil naš nadzorni odbor, za tem se bo vršila polletna seja glavnega odbora in na to mladinska konvencija ter atletična konferenca. Iz tega sledi, da bomo zelo okupirani z delom in da bomo prisiljeni marsikako stvar odložiti.

Toliko v pojasnilo našim tajnikom in tajnicam, da bodo vedeni, zakaj se njih zadeve niso točno rešile.

Z bratskim pozdravom,

ANTON ZBASNIK, glavni tajnik.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

čevati moške muhe od ženskih. Na mizo ali na baro postavi steklenico vina ali piva, poleg nje pa zrcalo. Muhe, ki občudujejo steklenico, so neoporečno moške, druge, ki se rajši ogledujejo v zrcalu, so pa ženskega spola.

Nova nacijska cerkev v Nemčiji ne krščuje otrok z vodo, ampak s prstjo oziroma z zemljijo. Pastor spusti ščepec prst otroke na glavo, pa je. Na en način to nič novega. Ako sem kot bospot pastirček včasih spustil kratev in junce v deteljo ali zelenik, sem bil navadno vselej deležen takega krsta s prstjo: dobil sem grudo prsti v glavo. Včasih je bil v grudi prsti skriti tudi kak kamenček kot posebna krstna milost.

Neki ameriški zgodovinar je izračunal, da je bilo tekom vse zapisane človeške zgodovine samo 8 odstotkov miru. Od zadnjih 3,521 let jih je bilo samo 268 brez vsake vojne. V istem času je bilo sklenjenih in podpisanih nad 8,000 mirovnih pogodb. Države pa so take mirovne pogodbe približno toliko kot države dandanes.

Patriotizem je lepa reč, toda tudi pri tem ni dobro pretiravati. V časopisih smo čitali, da je bilo v Waukeganu, Ill., ob prilikah letnega praznovanja 4. julija poškodovanih 55 oseb. Množica je namreč s tako ihti zapela našo himno "Star Spangled Banner," da se je podrla lesena platforma in je z isto cmoknilo na tla 600 oseb.

Neki kolega se je nedavno nekoliko ponorčeval iz ženina in neveste, ki sta se poročila v stari 81 odnosno 80 let. To je nevarno. Kaj, če bi se njemu same mu tako zmešalo, ko bo 81 let star! Ali pa meni, for that matter!

V Sloveniji se pritožujejo, da jim divji prašiči delajo veliko škodo po njivah. Pri nas v državi Ohio divji prašičev nimamo. Če izvzamemo nekatere, ki se vozijo v avtomobilih.

Kadar po polju "vsu v zlatu se ziblje kraljica pšenica," kadar cetevi lipe in rojijo čebole, kadar se ženijo kresnice, kadar se topi asfalt na cestah in kadar pikniki okupirajo vse sobote in nedelje, takrat vemo, da je v naravi poletje. In, kadar se hoče posili vsak košček papirja prilepi na lakte in komolce, takrat je tudi v uredništvu poletje v vsej svoji glorijsi.

A. J. T.

DRUŠTVE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dobe in prvi športni komisar JSKJ.

Pilot vojaškega letala, ki je preteklo soboto treščilo v morje 150 milj jugovzhodno od New Yorka, je bil, kakor se poroča, Slovenec John Radan, doma iz Bessemerja, Pa. Z letalom so

posebej še Nemčiji, da sta vojško pripravljeni za vsak slučaj in da bosta v primeru vojne nastopali enotno. Angleški vojaški letalci so zadnje čase izvrsili več poletov v Francijo in nazaj. S tem so pokazali, da prav tako lahko dosežejo Poljsko ali pa Nemčijo, če bi bilo treba. Ob prilikah praznovanja padca "bastilje" 14. julija je bila v Parizu veliko vojaška parada, kateri so se udeležili tudi oddelki angleške armade. Nad mestom pa je istočasno krožilo 52 angleških in 300 francoskih vojaških letal. Na opazovalni tribuni so bili poleg visokih francoskih dostojačev tudi zastopniki angleške armade in mornarice.

POLJSKA ODLOČNOST

Ameriški korespondent William Philip Simms, ki se zadnje čase mudi na Poljskem, poroča, da je Poljska odločena z orožjem braniti Gdansk in poljsko Pomorje napram nemški agresivnosti. Poljska se zaveda, da bi Gdansk in Pomorje v nemških rokah pomenila smrt poljske države. Simms poroča tudi, da prebivalstvo Poljske, ki je precej mešano, ni bilo še nikdar prej tako združeno in odločeno braniti državno samostojnost. Po njegovem mnenju je Poljska tudi v vojaškem oziru zelo dobro pripravljena ter bi bila tudi sama za znatno močnejšo Nemčijo trd oreh. Za primer vojne seveda računa Poljska na pomoč Anglije in Francije in tudi na pomoč Rusije, če končno pride do vojaške zveze Anglije in Francije z Rusijo.

BOGASTVO V PREMOGU

(Nadaljevanje s 1. strani)

mi procesi pridobivajo iz premoga najrazličnejše snovi. Teh različnih porabnih snovi je že zdaj nad sto in vrsti novih še ni videti konca. Med njimi so: amoničnik za refrigeracijo, alkohol, kakršen se rabi v avtomobilih proti zmrzlini, umetni gnojilo, plastika, iz katere je mogoče izdelovati različne predmete, in rajon ali umetna svila. V dogledni bodočnosti bomo morda nosili oblike, izdelane iz produktov premoga, avtomobilisti nekaterih držav že zdaj rabijo umetni gasolin, pridobljen iz premoga, hranimo se z rastlinami, katerim je bilo gnojeno s produkтом premoga, in morda bomo nekoč tudi bivali v hišah, napravljenih iz plastike, ki je tudi produkt premoga. Možnost pridobivanja različnih porabnih snovi iz premoga so skor neizčrpne. Črni demand bo vsled tega v bodočnosti moradigrat se mnogo večjo vlogo v narodnem gospodarstvu kot jo je v preteklosti.

SEZONSKA VRHTNA DELA

(Nadaljevanje s 1. strani)

tudi čas za posejati seme sladke jesenske repe ter jesenske in zimskes redkve.

Mnogi domači vrtnarji pridelujejo strojki fižol za kuhiško porabo vse poletje. V to svrhu se rabi zgodnji nizki fižol, ki že v par tednih po posetvi nastavi strojče. Ako se vsak teden obsadi po eno gredico s takim fižolom, je mogoče to okusno zelenjavno pridelovati vse do jesenskih slan.

Ako se na vrtni trati pojavijo pleše, jih je v tem letnem času težko popraviti s posetivo travinega semena, posebno, ako je vreme vročje in suho. Take pleše, ako niso prevelike, najlažje "zacetimo" na način, da po odstranitvi primerne kolicine zemlje nanje posadimo ruščaste trave, katere smo izrezali kje druge, morda na kaki farmi. Te ruše je treba dobro pritisniti v tla, da se ne dvigajo nad ostalo trato, in nekaj dni dobro zalivati.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a). Izvrševalni odbor:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.

Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.

Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLICK, Box 105, Unity, Pa.

Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.

Cetrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 17th St., Cleveland, Ohio.

Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.

Pomočni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penn.

Urednik-upravnik: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b). Nadzorni odbor:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.

1. nadzornik: JANCO N. ROGELJ, 6209 Schade Ave., Cleveland, Ohio.

2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.

3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.

4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberville, O.

1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.

2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.

3. porotnica: ROSE SVETNIK, Ely, Minn.

4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N.Y.

Jednotno uradno glasilo.

NOVA DOBA, 623

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Coll. Boosters

Cleveland, O.—On July 8th, Coll. Boosters held a wiener roast at Kausek's farm. The old Booster standby again was displayed: "One by one, side by each, altogether three in a row." Kristoff, our reliable musician, started things off at 9:30 p.m. Dancing continued until the doggies were good and hot. "Pepper" Grubescic, our utility outfielder, downed some 14 hot dogs. Phil Sirca, chairman of the SSCU softball league, surprised us with his accordion music. Mikey Krall, hurler for the Betsy Ross, demanded many waltzes. The committee in charge executed a good job. Rudy Agnich, Mrs. Alice Laurich, Joe Champa, Tony Laurich and Joe Struna consisted of the committee. Loychie and Lud were very much in demand with their singing.

Our ball team made it five in a row, as of Wednesday, July 12 at the expense of Ilirska Vila, final score being 9 to 0. Tight infielding by Buff Berzin and Minnie, and star outfielding by Loychie and Lud helped our pitcher to a no hit game.

Our team won an exhibition game, on Sunday, July 2, at Napredak field, after the regular Ohio federation meeting. Score was: Boosters 7, Napredak 1. Very much appreciated was the cooperation of Mr. and Mrs. Celine and Mr. and Mrs. Krainic. In lawn bowling, Boosters suffered a defeat at the hands of Napredak.

To all our lodge 188 ball players: Keep it up, and with good sportsmanship we should come to the top of our SSCU.

John Laurich
No. 188, SSCU

Softball Managers

Cleveland, O.—A meeting of all managers of the lodge teams entered in the Cleveland SSCU Softball League will be held on Tuesday, July 25, at my home on 14715 Saranac Rd. Meeting will begin promptly at 7:30 p.m. with no waiting for any late

Betsy Ross News

Cleveland, O.—Betsy Ross lodge, 186, SSCU will hold its annual outdoor event in the form of a Barn Dance, on Saturday evening, July 29, at Manchutta Farm, located at Glenridge and Green Road. Frank Jankovich and his boys will provide the music. Admission to the barn dance is only 25 cents. Plenty refreshments will be available during the evening, with dancing scheduled to commence at 8 p.m. and continuing until the wee hours in the morning.

A cordial invitation is extended to all the SSCU lodges in Cleveland and nearby vicinity to attend. The committees in charge assure everyone a grand time. Many who have attended our previous barn dances will recall the excellent entertainment provided in the past. So, again, remember that you are cordially invited to attend an evening of entertainment. Get away from the heat by going to Manchutta's farm on Saturday evening, July 29.

I wish to extend my congratulations to Frank Sluga and Ann Spenko, also Joseph Kovitch and Stella Rozac, who recently entered into the bond of matrimony. They are all members of Betsy Ross lodge. By the way, Charles Wohlgemuth, our genial bowler, became a proud papa of a baby boy on June 30th. Congratulations! Charlie and Frances.

Louis Tolar sr. is still on the sick list, recovering from his illness rather slowly, as he has been confined for almost 13 months.

The Cleveland SSCU Softball League has been coming along very nicely, and I wish to congratulate every member of the league for displaying such a fine spirit of sportsmanship. The league is slated for a huge success, with many followers at the games.

Lodge 21

Denver, Colo.—Here are some directions to get to Zang's farm where our lodge 21, SSCU will hold a picnic on Sunday, July 30th:

From Denver through Globeville, or by way of Slovenc National Home, straight north on Washington St. about 9 miles to East Lake; turn left and follow road until Federal Boulevard, a paved road, then straight through the Broomfield around the curve where can be seen buildings painted yellow and the roofs painted red. Take the first arch way to the right after passing Broomfield. There will be an American flag over the archway and direction when to turn off the highway.

Those coming from outside points may go out all the way to Federal Boulevard, or stop at the Slovenc National Home where Mr. and Mrs. Mavetic will be glad to give you directions.

Members are requested to bring along their friends, and if any room is available in their cars, to take along extra passengers. Those without transportation should get in touch with either our secretary Mr. Okoren, or myself, and we will arrange for transportation. We expect to arrange automobiles in front of the Slovenc National Home, the cars to leave not later than 2 p.m.

Steve Mauser, Pres.

JOSEPH J. KOVACH

A \$10,000 Delegate

MARY L. BODACK

With \$10,000 worth of new insurance to her credit, Mary L. Bodack, secretary and treasurer of lodge 182, Pittsburgh, Pa., automatically qualified as delegate for the athletic conference. Mary will be remembered by many who attended the SSCU duckpin tournament dinner in Pittsburgh's Slovenc Home last April as the chairlady who had charge of the dinner. And what a splendid job she did make of the tournament dinner.

From Ely, Minn.

ROBERT JOSEPH CHAMPA

Son of the supreme treasurer Louis Champa, and member of lodge 184, Ely, Minnesota, Robert Joseph Champa, qualified juvenile delegate from district 18, will again attend the juvenile convention. His mother, Mrs. Champa, is very happy to see Robert qualified as juvenile delegate.

Three-Time Delegate

CAROLYN M. KERN

Although Carolyn M. Kern, qualified delegate to the third biennial juvenile convention from lodge 54, Hibbing, Minn., is but fourteen years old, she already has attended the first two juvenile conventions, in 1935 and 1937. Carolyn was the youngest delegate at the first juvenile convention. Her mother, Mrs. Caroline Fink is secretary of lodge 54, and her father, Mr. Stanley Fink, is president.

BRIEFS

Attention! Lodge secretaries. State examiners are checking the records of our SSCU home office in Ely, Minnesota at the present time. This means additional work for the entire home office personnel, and also the breaking up of the daily routine. There will be some delay in routine correspondence between the home office and the local lodge secretaries due to the state examinations, the semi-annual checking of books and records by the SSCU supreme trustees, the semi-annual meeting of the supreme board, and the juvenile convention and athletic conference. It never rains but it pours, and the home office is deluged with extra work for an indefinite period of time. Consequently, correspondence and other detail work between the home office and the local lodge secretaries will suffer a delay.

A brand new baby boy entered the lives of Dr. and Mrs. A. L. Garbas of Cleveland, O. Dr. Garbas, dentist, was the first English Editor of Nova Doba and the first athletic commissioner of the SSCU. Mrs. Garbas and the baby are doing nicely, according to reports.

July issue of The American Slav magazine carries "Jerney's Sister," a story written by Janko N. Rogelj, first SSCU supreme trustee, and translated by Dr. James W. Mally. "Jerney's Sister" originally appeared in the Slovenc section of Nova Doba; and Dr. Mally's translation appeared in the English section. The American Slav is a monthly periodical published in Pittsburgh, Pa.

Western Pennsylvania Federation of SSCU lodges will meet on Sunday, July 30, at Claridge, Pa. A picnic will follow the meeting at Greater Beechwood Park.

(Continued on page 7.)

From Cheswick, Pa.

WILLIAM STAVOR

President of Electrons lodge, 228, of Cheswick, Pa., is William Stavor, who qualified as delegate to the athletic conference. William is very thankful to members of lodge 203 for their splendid co-operation, and to the members of his lodge, particularly Joseph Yohman and Emil Jerich. William Stavor qualified from the seventh district, where competition was keen. He is credited with \$5,750 of new insurance, while the second highest, Mary Oblock, came through with \$5,000. Mary Oblock is the wife of second supreme vice-president Paul J. Oblock, Center, Pa.

Tops Delegates

MARY MILAVEC

With \$11,500 worth of new insurance to her credit, Mary Milavec, qualified delegate to the athletic conference from lodge 75, Meadowlands, Pa., surpassed all other delegates to the conference in new insurance written during the campaign. She is the wife of Andrew Milavec, fourth supreme trustee, who will be in Ely, Minnesota during the juvenile convention and athletic conference after completing the regular audit with the other supreme trustees.

From Ely, Minn.

JOHN KOROSEC

From lodge 120, Ely, Minnesota comes another juvenile delegate in the person of John Korosec, who is very glad to have crossed the goal line. His sister, Amelia Korosec, also has qualified, and the two will represent their lodge on the convention floor.

From Ely, Minn.

ANGELA GRAHEK

A real go-getter is Angela Grahek, qualified athletic conference delegate from lodge 184, of Ely, Minnesota. And like all star saleswomen, she commands the finesse required of all sales talks. Angela is the daughter of Mr. and Mrs. Louis Champa, the former being supreme treasurer of the SSCU. This young delegate from the 18th district and her husband operate a cash and carry grocery and meat store in Ely.

Minnesota's Gov. Harold Stassen Will Attend Picnic; Eyes of 87 SSCU Delegates On Gala Convention

By Little Stan, campaign publicity chairman

Ely, Minn.—over placid waters of the lake Headlining the most impressive program in the history of our organization—a climax to three days of festivities—will be the Governor of the state of Minnesota, Harold E. Stassen, who Thursday wired our supreme secretary Anton Zbasnik that he would be in attendance at the picnic to be held at Sandy Point, Sunday, Aug. 6.

Daily press carried headline stories on the event, building up a tremendous advance press-agency build-up which will reach a mighty climax when delegates arrive for the convention Aug. 3.

Sandy Point is a beautiful peninsula stretching far out into Shagawa lake. Tall stately trees shield the multitudes of people from a hot glaring sun. Beautiful sandy beaches stretch out on both sides, and it is an ideal place for a picnic.

Enthusiastic convention committees are rounding up plans for the entertainment of 87 delegates—56 to the juvenile convention; 31 to the athletic conference, who jubilantly await the day when they will be on that train, headed for Minnesota's famous playground of a nation.

It will be early in the morning in Duluth, Minn., Thursday, Aug. 3, when those trains come in bearing delegates and supreme officers from the east and west. At the station, you'll see a tall elongated gentleman rubbing a little sleep out of his eyes. Yes, folksies, it will be Little Stan who will be sent to meet you in Duluth, then ride by train all the way to Ely with you.

According to the plans now, delegates will be met at the Ely depot of the D.M. and I.R. railroad by a huge crowd of local citizens, augmented by a blaring band, who will give everyone a rousing welcome. You'll be very much thrilled, perhaps even awed to some extent by the welcome, 'cause Little Stan was not kidding when he told you how the people of this community were awaiting your arrival.

Then a parade to the beautiful home office of our organization. At the home office you'll be whisked away to what will be your home for the next three nights and four days. That evening, after you're all freshened up, you'll go to the scene of the convention, the Washington school auditorium for a preliminary and short round of caucus session. The remainder of the evening you'll have to yourself, and you can really get acquainted.

Next morning the convention session gets underway in the spacious auditorium. You'll elect your own officers and conduct your session. By noon, you'll be through with the first round and ready to board the busses for that trip to the Indian reservation on Lake Vermillion. You ride as far as Tower to the Aronson Boat Livery. There you board two beautiful 50-foot cruisers, the "Maryland" and the "Mayflower," and your trip

JACOB PRUNK JR.

Another juvenile delegate from district 26 is Jacob Prunk Jr., of lodge 84, Starkville, Colo. Jacob will have plenty of company from his state of Colorado as a host of delegates have qualified. He was born on January 14, 1922. His mother, Mrs. Agnes Prunk, accompanied him on his trip to the first juvenile convention. His father, Mr. Jake Prunk is secretary of lodge 84, having held that office for the past four years.

From Strabane, Pa.

EDWARD MIKEC

Strabane Sentinels lodge, 236 of Strabane, Pa., the latest English-conducted unit to join the SSCU, shall have two qualified delegates to the athletic conference. Edward Mikec and Stan Progar, the latter already qualifying some time ago. Edward Mikec is the son of supreme judiciary Frank Mikec.

From Pittsburgh, Pa.

ROBERT JURGEL

Sixteen years old is Robert Jurgel, qualified juvenile delegate from lodge 26, Pittsburgh, Pa., who shall make the trip as delegate for the second time in two years. Robert attended the second juvenile convention in 1937. He is the son of Mr. and Mrs. J. Jurgel. His father is secretary of lodge 26.

From Milwaukee

ELEANOR LANGE

Eleanor Lange, pictured above who qualified for the third juvenile convention as delegate, comes from a 100 per cent SSCU family. She will represent lodge 225, Milwaukee. Eleanor is fifteen years of age, and her father and mother are Mr. and Mrs. Mathisrud.

CLEVELAND SSCU SOFT-BALL SCHEDULE**THIRD ROUND**

Friday, July 21

G. Washington vs Napredek, Kirtland
Monday, July 24

Illrska Vila vs. Betsy Ross, Napredek

G. Washington vs Coll. Boosters, Great Lakes Airfield, foot of E. 172 St.

(This is a postponed game.)

Wednesday, July 26

Coll. Boosters vs. G. Washington, Grovewood

TEAM STANDINGS

(As of July 14, 1939)

	Won	Lost
Collinwood Boosters	5	0
Betsy Ross	5	2
G. Washington	4	3
Napredek	2	5
Illrska Vila	1	7

Phil Sirea, League Chairman

Campaign Has Ended; Convention In 15 Days

Cleveland, Ohio. — I am the happiest person ever born. You ask me why. Because I am going to the greatest convention ever to be held. These are remarks heard by many juveniles and adults who are going to the convention. If you are a delegate I should think you would be very happy if you were going to go to the convention. At least I know a few people who are happy they are going. You have worked hard. You deserve the trip. You will make something out of this convention, won't you? Why are we having it? To bring the members of the SSCU more closely together and discuss new things that would improve our UNION. Before YOU go to the convention prepare a talk you would give in connection that would improve our wonderful, but make a still better UNION. Don't forget we have conventions only once every two years so it is all the delegates' duties to prepare a report that they will give at the convention. You have been elected a delegate now we must hear your voice in the coming convention. That is why you have worked so hard to attend the convention. Now allow us to hear your comments about the Union or some new matters. Here is where you will have your chance to speak about your Union. So don't forget, all new ideas and comments will be welcome.

I wish to congratulate John "Bub" Kardell of lodge George Washington, No. 180, for being elected to the athletic conference. I heard many rumors that he had worked hard and was told so by Mr. Kolar at the Ohio Federation meeting on July 2, where our dear editor introduced me to "Bub." Also told me that Mr. Janko Rogel helped him. He announced his gratitude to Mr. Rogel at the meeting. Hooray for you, Bub.

Another Clevelander who is very happy to qualify is Al Jelceric, a member and athletic supervisor of lodge No. 186, Betsy Ross. Orchids, Al. We all know you worked hard and appreciate the fact that people helped you. We know that you will have something fine to talk about at the convention, so we'll meet in Ely.

I presume that all you delegates read the letter from the home office of the SSCU, written by the supreme secretary, Anton Zbasnik, that you are expected to arrive in Ely on the third of August and will depart on the seventh of August.

So many of you are anxiously waiting for the certain day you are to leave for Ely. It won't be long. Only 21 more days. Then you will have such a good time you will be talking about it the rest of your lives.

All the delegates who are going should really be happy because there will be so much fun in store for them. The convention itself, the good times and so many other things that you will only have to wait for that certain day to come along and then see.

So many of you prepare yourselves well now for the convention, don't get sick, but only wait for that day that you will find yourself in Ely and having the grandest time in your life. CONGRATULATIONS TO ALL DELEGATES IN THE JUVENILE AND THE ADULT CONFERENCES AND MAY WE ALL MEET SAFE AND SOUND.

Elsie Mary Desmond
No. 173, SSCU

From Cleveland, O.

ELSIE M. DESMOND

Another newspaper reporter and writer for the juvenile convention and athletic conference is Elsie M. Desmond, who qualified for the juvenile convention from lodge 173, Cleveland, O. Elsie, a blonde, is five feet and three inches tall. She writes regularly for the Equality (Enakopravost), Scoop and Euclid News Journal, and the Nova Doba. A member of lodge 173 since 1935, Elsie has taken one of the leading parts in the activities, and takes this means to thank her parents, Mr. and Mrs. Anton Hrvatin and others for their kindness in helping her out. Incidentally, Elsie was born in Anaconda, Montana.

From Center, Pa.

HUGH M. KOVARIK

I want to thank Mr. Frank Schiffrar, secretary of lodge 33, Center, Pa., for helping me to reach the necessary number of new members," writes Hugh M. Kovarik, qualified juvenile delegate. His mother, although not yet a member of the SSCU, helped Hugh considerably to reach his goal. He is 14 years old and was born in Universal, Pa., and though Hugh has been a member but two years, he has reached the peak of the ambition of many juvenile members.

From Pittsburgh, Pa.

FRANCIS J. ARCH

Son of supreme medical examiner, Dr. F. J. Arch and Mrs. Mrs. Arch, is the lad pictured above who answers to the name of Francis J. Arch. He has qualified as delegate to the third juvenile convention from lodge 26, Pittsburgh, Pa. in district 3. Francis is 15 years of age, and he and Robert Jurgel will represent lodge 26 and district 3 at the juvenile convention.

LITTLE STAN'S ARTICLE

(Continued from page 5)

Kromar and his five-piece band! He'll entertain with gusto, and your feet will feel like you always wanted to dance!

Other plans are in the making, and Little Stan will bring them to you just as soon as they're ready for publication.

Admirably well did the many candidates come through for our SSCU in all, 2,434 new members over \$1,190,200.00 in new written insurance!

Extra hours are being utilized at the home office, where the staff is working hard to get things in shape for convention time. State examiners are here checking the records of our organization, and things really are busy. The supreme officers will conduct the semi-annual audit of the books and records of our Union beginning July 25, and the supreme board meeting starts July 31. Then convention time! And until next week, Little Stan will say: "Thirty" which means—the end for this week!

Stan Pechaver

From Export, Pa.

VICTOR SCARTON

Two juvenile delegates shall represent lodge 138, Export, Pa., at the third biennial juvenile convention next month. Victor Scarton, pictured above is one, and the other is Louis Kuzniz.

From Calumet, Mich.

KATHERINE "KAY" BESSNER

"I was delighted to learn that I qualified for delegate to the third juvenile convention," writes "Kay" Bessner, from lodge 9, of Calumet, Mich. She is 16 years of age and is the daughter of Mr. and Mrs. Henry Josephine Bessner. Her grandfather, Mr. Michael Sunich Sr., formerly was a trustee. "Kay" writes further "it seemed like a lot of work, but in the end it was well worth my efforts. I will be glad to meet and make new friends; also glad to meet Little Stan and his magic carpet."

DID YOU KNOW THAT —

The seal of Ohio is made as follows: "On the right side, near the bottom, a sheaf of wheat, and on the left a bundle of seventeen arrows, both standing erect; in the background and rising above the sheaf and arrows, a mountain, over which appears a rising sun. The seal is surrounded by these words: "The Great Seal of the State of Ohio?" — Anne Prosen.

From Joliet, Ill.

FRANCES VRANICHAR

One of the leading lights of Ladies of SSCU, auxiliary club of lodge 66, Joliet, Ill., is Frances Vranichar, qualified delegate to the athletic conference from lodge 66. Frances is athletically inclined, having bowled with the lodge's ladies team on several occasions. Back in 1936, when the national SSCU tenpin tournament was held in Waukegan, Ill., Frances Vranichar was among those enthusiastic ladies from Joliet who not only bowled in the tournament, but also mixed in nicely with the visitors. She is the wife of second supreme trustee Frank E. Vranichar.

From Aurora, Minn.

JOHN PUCEL

Lodge 85, Aurora, Minnesota will be capably represented at the second athletic conference by John Pucel, who qualified as delegate. "For a while things looked discouraging," writes John Pucel, "but with the help of Brother Matt Anzele, who is third supreme trustee and local lodge secretary, I succeeded in becoming a delegate." John is looking forward to attending the athletic conference and to meeting all the ambitious delegates who are helping to build up the SSCU.

From Roslyn, Wash.

FRANK JOVANOVICH

All the way from the Pacific coast will come Frank Jovanovich, juvenile delegate from lodge 39, Roslyn, Washington. Born on July 2, 1924 in Mrkopalj, Gorski Kotar, Yugoslavia, Frank came to this country in 1928. Frank certainly is a cosmopolitan lad with many thousand miles of travel to his credit. He is the son of Mr. and Mrs. Fred Jovanovich, and both his parents and five brothers belong to the SSCU.

Thanks A Million

Cleveland, O. — A few days ago I received the athletic delegate certificate of merit as a delegate to the second national athletic conference of our SSCU, to take place in Ely, Minnesota on August 4, 5 and 6. I was very happy as were the other 30 qualified delegates, and who wouldn't be at receiving such a privilege. This certificate will go among my treasured souvenirs to bring pleasant memories in years to come.

I want to take this opportunity to thank each and every member of Ilirska Vila for the support, particularly my parents, Mr. and Mrs. Ludwig Prosen, my uncle and aunt, Mr. and Mrs. John Strojan, and the friend of everybody, Mr. Janko N. Rogelj, who secured enough insurance to assure me a delegateship. Thanks also to those who joined the ranks of Ilirska Vila so I could go to Minnesota.

Ilirska Vila has risen in a few years from a branch little known in the SSCU world to one that is very well known. The members of our lodge have stepped into the limelight winning the esteem and respect of neighboring branches. It is edifying to know that Ilirska Vila with a membership barely of 100 members has worked up in prominence comparable with lodges who have several hundred members. Yes, two years ago, it responded in the campaign 100 per cent and qualified four juvenile delegates. This year it again came through with a delegate to the athletic conference and a delegate to the juvenile convention.

All of which goes to show that the members work with a spirit of "all for one, one for all." For this reason I shall be the proudest delegate at the convention. I think it not only a privilege but an honor to represent my branch, Ilirska Vila.

Congratulations, delegates! Competition was keen and the goal well worth the effort. Congratulations! to my keen opponents in district 10. For a while I thought I would be miles away from Ely, but finally at the end of the campaign success came my way.

Bouquets of orchids to candidates, even though they were unsuccessful to qualify. Your efforts will not be in vain. The SSCU is proud of you, for your excellent co-operation. You have the satisfaction of helping to expand our Union. Your fine spirit shall be lauded.

Thanks a million to the supreme board for making possible the convention. The delegates will not forget in many days to come the trip and the conferences.

A word of praise must go to the publicity director Little Stan for his fine literary support during the campaign. Also to all those who contributed encouraging articles to the Nova Doba.

I am very proud to be a member of the SSCU, branch 173, and very grateful for the opportunity to be a delegate and join the crowd going to Ely in August.

Anne Prosen.

Barberton News

Barberton, O. — All members of St. Martin Lodge No. 44, SSCU are informed that on July 30th our softball team plays the Cardinals SSCU team in Barberton, Ohio.

It has been decided that we go by bus. So all members and their friends who desire to go please see the secretary of the

From Barberton, O.

FRANK MEKINA

When you visit Barberton attend a dance or picnic sponsored by Lodge 44, chances are good that you will see a very attractive young man doing more than his share of the work. This young man is Frank Mekina, delegate from Lodge 44 to the athletic conference. Frank is the athletic supervisor of Lodge 44.

Meadowlands, Pa.

JACQUELINE SCHIMMEL

From district 8, comes Jacqueline Schimmel, juvenile delegate from Lodge 232, Meadowlands, Pa. She led the first district for the juvenile delegate with 35 points. Jacqueline Schimmel and Venita Barbic, the latter from Lodge 149, will represent district 8.

From Eveleth, Minn.

ANNA LAURICH

The juvenile delegate from Lodge 25, Eveleth, Minnesota, Anna Laurich, daughter of Secretary John Laurich. Anna is a birthday this week, on July 22, when she will be 17 years of age. Happy birthday Anna.

As you all know, we play the Cardinals team here June 4th and won by a score of 13 to 12, which is not by me. The coming game or game in case the Cardinals win game, then another game have to be played to determine the championship.

Please make your reservations as soon as possible. Alice (Angela) Zalar, Secre-

From Euclid, O.

FRANK TANKO

Representing district 11 is Frank Tanko, qualified juvenile delegate from lodge 132, Euclid. Frank is the son of the hard efficient working lodge secretary John Tanko. The entire family belongs to the Euclid Lodge. Frank is looking forward to Wednesday morning, August 4 to when the Cleveland delegation will leave for Ely at the Terminal.

From Strabane, Pa.

VERONICA BARBIC

Leaders of the Nova Doba juvenile section are very familiar with Veronica Barbic, qualified delegate from lodge 236, Strabane, Pa. She is a contributor to the juvenile department and has written several interesting articles. She is 14 years old and is the daughter of Mr. and Mrs. Frank Barb-

rom Conemaugh

will hold its annual picnic on Sunday, July 23 at Mocilnikar's farm.

Recent visitors to the Nova

Doba were Mr. and Mrs. Frank Vranichar of Joliet, Ill. Mr.

Vranichar is the second supreme

trustee of our SSCU. The couple

had attended the Strabane

Sentinels, lodge 236, picnic at

Strabane, Pa., where Frank Vranichar was the principal speaker.

Dr. Paul Breznik of Yugoslavia

dropped in the Nova Doba

office this week in the company

of Anthony J. Klancar, well

known translator. Dr. Breznik

is visiting the states. He has

written a number of books. One

of his occupations is teaching

German and French to Yugoslavia's young King Peter.

Fourth anniversary of Cardinals

lodge, 229, SSCU of Struthers,

O., will be observed on Sun-

day, July 30, at the lodge's an-

nual picnic. Softball team of

St. Martin's lodge, 44, SSCU of

Barberton will play a game

against the Cardinals aggrega-

tion.

Lorraine, O., lodge 6, SSCU

of the Lorain Hunting Club on Clinton

Hunting Club on Clinton

Lorraine, O., lodge 6, SSCU

of the Cleve-

Slovene National Home

From Euclid, O.

From Euclid, O

RADIVOJ REHAR:

SEMISIRIS

ROMAN

"Sem."

"Si izpolnil naročilo?"

"Sem."

"Je ladja skrita na varnem v mrtvem rokavu Kale in čaka na odhod?"

"Da."

"Si napravil brez hrupa?"

"Da. Samo dva stražarja sem moral umoriti, a ranila sta mojega pribišnika, tekača Buramaka, ki leži v smrtnem boju na ladji. Ce si čarovnica, kakor govore, pomagaj!"

"Kje je ranjen?"

"Na plečih. Rana sega najbrže v prsni koš."

"Ima mrzlico?"

"Ima jo in je nezavesten."

"Potem ti dam zdravilo ranj."

Arikdinila je odšla v svoje domovanje ter se vrnila z dvema glinastima posodama.

"Tu je zdravilna pijača, ki prežene mrzlico," je dejala. "Daj mu nekaj kapljic, kadar ga napade. Tu pa je mazilo za rano. Namaži mu jo z njim in preveži. Ne bo umrl."

"Hvala ti, dobrotnica moja!" je vzliknil Savadagak.

"Sedaj pripeljem princeso," je dejala starka. "Spravi jo naglo na ladjo. Glej, da te ne dohitu jutro na planjavi piramid! Pred zoro mora biti že v palmovih gajih. Tam vas nihče ne zasledi. V skrivališču ostanite do večera, potem odvesljate v Kalo in po neki dalje za tokom. Zjutraj poiščite primerno skrivališče ob obrežju in počakajte spet na noč. Bodite previdni. Semis Ofiris bo poslal za vami zasledovalce! Vsaka nepazljivost bi zakrivila vaš pogin. Si razumel?"

"Sem."

"Ce pa bi vas kljub temu izsledili, uporabi orožje, ki ti ga izročim. Ubija nevidno in neslišno na daljavo. Uporabljanje je preprosto..."

Arikdinila je potegnila iz nekega skrivališča več morilnih prirav in jih izročila Savadagaku. Potem mu je pokazala, kako se orožje uporablja.

"Ce bi vas pa vendarle zajeli, ne povej nikomur, kje si dobil orožje! Sploh naj nihče, ne ti ne princesa ne kdo drugi ne imenuje nikoli mojega imena! Vse, kar si tu videl in doživel, je bila le čarovnica, pričarana za trenotek in je ne bo nikoli več. V resnici ni ne mene ne mojega podzemljia. Spremljala bom nevidna vso vešo pot in gorje ti, če pozabiš, kar ti naročam! Nikjer na vsem vesoljnem svetu ni kraja, kamor bi lahko pobegnil pred mojim maščevanjem."

"Storil bom, kakor si govorila," je dejal Savadagak. "Pripelji princeso. Mudi se."

Arikdinila je izginila, a se kmalu vrnila z Evalasto. Ko so Azteki zagledali princeso, so padli pred njo na kolena in Savadagak je spregovoril:

"Milost, princesa princes! Storil sem po tvojem naročilu. Ladja čaka, da te z najzvestejšimi popelje v domovino, v mesto tvojega očeta in našega gospoda, kralja kraljev. Mala četa smo, a zvesta do zadnjega diha. Naše življenje je tvoje. Ukaruj!"

"Vstanite!" je dejala princesa. "Hvala ti, pribišnik, in hvala vsem, ki tvegate svoja življenja za mene. Moje plačilo ne izostane in veliki Rā naj blagoslov našo pot!"

"Milost, princesa princes!" je vzliknil Savadagak. "Storili bom vse in ne zahtevamo nobenega plačila, ker je to le naša najvišja dolžnost. Ce pa že hočeš poplačati našo službo, gospodica, ki si rešila meni in mojemu tovaršu življenje, potem stori to le s svojo milostjo in dovoljenjem, da ti smemo vdano služiti do konca dni."

"Moja milost bo vekomaj z vami. Govorila sem!" je dejala princesa ter se obrnila k Arikdinili. "Kako naj ti poplačam, kar si mi storila? Kako naj se ti zahvalim?"

"Čarovnice ne sprejemajo plačila in ne potrebujejo zahvale," je odgovorila starka. "Pojdi, in veliki Rā varuj tvoje potovanje!"

"Mislim bom vedno nate, dobrotnica moja. Ponesla bom s seboj hvaločnosti za tvojo pomoč preko voča in gora v deželo večera. Zdravstvuj!"

Evalasta je dvignila roke in se s konci prstov dotaknila Arikdinilin prs. Nato je sedila v nosilnico, ki so jo Azteki dvignili ter odnesli iz podzemljia. Čarovnica in pohabljene stih spremila do dna prepada in se nato vrnila.

Po ozki stezi iz prepada je morala Evalasta peš med vojščaki do vrha, od koder so jo odnesli potem skozi gaj in dalje proti palmovim goščavam na obrežju Kale. Molče je korakal spredaj Savadagak, molče so nosili vojščaki princeso in tudi ona ni vso pot spregovorila besede. Noč, ki se je že rahlo nagibala proti jutru, je bila mirna, da se je slišal vsak najrahlejši šum. Mesec je bil že davno začel in le zvezde so mežikale iz nebesnih višav. Lakor da radovedno opazujejo skupino bakrenopolitih ljudi, ki so naskrivaj zupičali Semisiris in se podajali na nevarno pot ubehništva.

Io so se v prvi zori pričeli naznavati obrisi okolice, so bili Azteki že čisto bližu palmovih goščav, in ko je na nebū pričelo rleti jutro, jih je goščava popolnoma zajela vase in zakrila očem Atlantov. Pot po pragočavni je bila težavna in zamudna, toda ubehnikom se ni mudilo, saj je bil pred njimi še dan čakanja v skrivališču pod zelenim slapom ovijalk. Konč mrtvega rokava so morali obhoditi, da so prišli na polotok in k bregu, pri katerem je bila zasidrana ukradena galeja, kjer so jih s strahom in upanjem čakali Ista, Upa in vojščaki.

XX.

Sonce je že zviška pošiljal svoje žarke na Goro prihoda, dvor in hrumeči Semisiris, še ves zbgan od nočnega potresa, ko se je komornica Ilaja približala spalnici princese Evaleste, odgrnila zaveso in pogledala na ležišče. Začudeno in prestrašeno je razširila oči: soba je bila prazna...

"Princesa princes, rosní cvet orhideje!" je zaklicala, toda odgovorja ni bilo.

Paničila je v sobo, preiskala vse kote, premetala zaveso in blazine. Zaman, princese ni našla... Stopila je k oknu, ozrla se po terasi — ni je bilo. Samo stražarji evnuh se je leno sprehajal ob graji, se oziral proti toplemu soncu in mežikal. Komornica se

ni zmenila zanj, stekla je na hodnik, planila v drugo, tretjo, četrto sobo, klicala, iskala. Sklicalna je atlantske in azteške sužnje.

"Kje je princesa princes?" je zakričala trepetaje od groze.

Sužnje so jo neumno pogledale; niso je razumele.

"Kje je princesa princes?" je ponovila. "Kam je odšla? Je niste videle?"

"Ne," so odgovorile sužnje.

"Iščite jo! Preiščite vse prostore! Tudi kopalnico in vodo v nej!"

Sužnje so se razbežale kakor kokoši, kadar se vanje zaženc kragulj. Begale so po hodniku, sobah, kopalnici, povsod; klicale, iskale, prevračale preproge in pohištvo, praznile vodo iz kopeli; zaman, princese niso našle. Zdvojene in prepadele so nazadnje obstale pred komornico.

"Princese ni..."

"Izginila je."

"Kod?"

"Kako?"

"Kdaj?"

"Kam?"

"Morda vedo evnuhi?"

Zadnje upanje. Ilaja je planila k vratom, ki so bila zapahnje na kakor vedno. Pred njimi sta dremajte stala evnuhi.

"Kje je princesa?" je kriknila Ilaja.

"Princesa?"

Evnuhu sta neumno buljila vanjo.

"Princesa je izginila. Ni je nikjer. Vidva morata vedeti, kdaj je odšla in kam. V tla se ni mogla vdreti," je kričala komornica.

"Midva straživa od jutra," je dejal prvi evnuh. "V tem času nisva nikomur odprla vrat, razen tebi."

"Potem sta jo moralna izpustiti vajina tovariša, ki sta stražila ponoči..."

"Midva ne veva ničesar."

"In stražna na terasi?"

Ilaja je planila po hodniku na teraso in obstala pred stražnikom. Ponovila mu je po vrsti vsa vprašanja, a tudi ta je zmignil z rameni. Vedel ni ničesar. Prav tako niso vedeli ničesar evnuhi, ki so stražili princesino domovanje ponoči. Komornica se je vrnila v Evalastino spalnico. Strah in nimir stá ji bistrla razum, mislila je naglo in temeljito, a tiste misli, ki bi ji pokazala rešilno pot, ni bilo od nikoder. Vedela je samo eno, da princese zares ni in da niso pogebniti brez vednosti stražnikov. Njena dolžnost je bila sedaj, da obvesti o begu Nefteteramisa.

"In če je ne najdejo?" se je vprašala z grozo. "Ce ne bom mogla dokazati, da sem nedolžna, da ji pri begu nisem pomagala? Gorje meni in vsem! A druge rešitve ni. Mudi se. Morda le še ni prepozno? Z dvora ni mogla pobegniti..."

Zbežala je na dvorišče in v park pod poslopjem, preiskala vse kote, boječ se, da je princesa skočila v globino in se je ubila, a nikjer ni bilo najmanjšega sledu.

"Ce bi skočila, bi bila mrtva ali vsaj ranjena," je ugotovila v mislih. "Ne, skočila ni; pobegnila je, pomagali so ji evnuhi."

Opustila je iskanje in se napotila k Nefteteramisu; padla je pred njim na kolena in se z glavo dotaknila tal:

"Milost, gospod! Tvoja sužnja ti sporoča strašno novico: princesa princes je izginila..." je izdavila iz sebe.

"Princesa iz dežele večernih gora?" se je začudil dvorni upravitelj.

"Da, gospod."

"Si znorela?"

"Ne, gospod. Izginila je zares. Brez sledu. Ni je nikjer."

"To ni mogoče."

"A je vendar res. Preiskala sem vse sobane, vsak kotiček, vsako zaveso — ni je in nihče ne ve, kdaj, kako in kam je izginila."

"Si vprašala straže?"

"Sem, a zatrjujejo, da ne vedo ničesar."

"Lažeš!" je kriknil Nefteteramis. "V tla se ni mogla vdreti."

"Potem so ji pomagali evnuhi."

"A kam naj bi pobegnila?"

"Ne vem..."

"Z dvora ni mogla oditi."

"Ne vem, gospod. Vem samo to, da nisem ničesar kriva in da ni ničesar kriva nobena mojih pomočnic. Morda vedo, kam je izginila njihova princesa le sužnje iz dežele večernih gora?"

Nefteteramis je udaril na gong. V sobo je planil suženj in se poklonil.

"Milost, gospod! Ukazuješ?"

"Poklici Amarazisa, poveljnika dvornih straž!"

"Milost, gospod!"

Sužnje je odhital in se vrnil z Amarazisom.

"Komornica Ilaja mi sporoča," je dejal Nefteteramis, "da je izginila princesa iz dežele večernih gora."

"Saj beg sploh ni bil mogoč."

"Osumila je evnuhu, da so ji pomagali pri begu."

Amarazis se je obrnil k sužnju in mu naročil:

"Pripelji mi Amanisa, poveljnika evnuških straž!"

"Milost, gospod!"

Hip nato je stal pred Amarazisom, Nefteteramisom in Ilajo tudi Amanisom:

"Ukazuješ, gospod?"

"Ves, da je pobegnila princesa iz dežele večernih gora, ki so jo stražili tvoji stražarji?"

"Ne vem, gospod."

"Kako izvršuješ svojo službo?" je zagrmel Amarazis.

"Milost, gospod! Nihče mi ni javil ničesar."

"In ne veš, da so tvoji stražarji pomagali princesi pri begu?"

"Ne vem."

"Zamenjam straže in pripelji sem vse, ki so stražili princeso senci, ponoči in davi!"

"Tako, gospod!"

Pred upravitelja in poveljnika dvornih straž je stopilo dva najstičkatih evnuhov.

"Veste, da je pobegnila princesa?" je z ostrom glasom ponovil Amarazis in pogledal vprašajoče in preizkušajoče vsakega posredek.

"Vemo, gospod."

"Vi torej veste?"

"Povedala nam je komornica Ilaja."

"Prej niste vedeli?"

"Ne."

"Kako je morala pobegniti, če ste jo stražili?"

(Dalje prihodnjic)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

DEKLETA ZA ANGLIJO

Ker je Nemčija odpoklicala vse številna nemška dekleta, ki so služila v Angliji, je nastalo tam pomanjkanje dekleta za službe po družinah. Že lansko leto so se zato pojavili po slovenskem in hrvatskem časopisu oglaševali, ki so vabili naša dekleta v London. Izselpenski komisariat v Zagrebu je vso zadevo preiskal, toda na podlagi poizvedb prepoval je nadaljnjo oglaševanje in izselitev. Rafaelova družba se je zato obrnila na znano jugoslovensko pisateljico gospo Hrističevo v Londonu in jo prosila pojasnil in pomoč, kako bi se uredilo, da bi naša dekleta mogla v Anglijo tako, da bi bilo vse preskrbljeno za njih varnost in zaščito. Ga Hrističeva se je za to zavzela in je sedaj vse poskrbljeno za njihovo varnost in zaščito. Ga Horwath, vidi lastnik velikega hotela v Londonu, ki živi trenutno v Ljubljani in ki poznajo Kraljevo v Londonu in jo prošla po slovenskih poskrbeljivih vseh tarifih. Vse pošiljatve so vrste se bodo zbirale pri pošti Žemun 5. na beograjskem letališču.

ka, Teodora Usaj iz Gorice, ki je sklenjen, da se